

UDHËZIM
Nr.7, datë 29.3.2011

**PËR PROCEDURËN E KONVERTIMIT TË LICENCËS KOMBËTARE TË PERSONELIT
TË MIRËMBAJTJES SË AVIONIT, NË LICENCË TË KUFIZUAR TË MIRËMBAJTËSIT
AERONAUTIK**

Në përputhje me nenin 102 pika 4 të Kushtetutës të Republikës së Shqipërisë dhe në zbatim të nenit 33 të ligjit nr.10 040, datë 22.12.2008 “Kodi Ajror i Republikës së Shqipërisë”,

UDHËZOJ:

1. Qëllimi

Përcaktimi i procedurave për konvertimin e licencave kombëtare të personelit të mirëmbajtjes së avionit në licencë mirëmbajtësi aeronautik të kufizuar, si fazë kalimtare e procesit të njohjes së licencave brenda Zonës së Përbashkët të Aviacionit Europian.

2. Fusha e zbatimit

Ky udhëzim zbatohet për personelin e mirëmbajtjes së avionit, i cili zotëron një licencë kombëtare, të cilët para hyrjes në fuqi të udhëzimit të Ministrit nr.2, datë 2.2.2011 “Për procedurën e lëshimit, rinovimit, ndryshimit në objekt, pezullimit dhe revokimit të licencës së personelit të mirëmbajtjes së avionit”, ushtronin këto funksione në bazë të deklarimit të “Ripranimit në shërbim” (*Release to Service*).

2.1 Në këtë fazë kalimtare licencat e konvertuara do kenë vlerë vetëm në zonë kombëtare. Për momentin mbetet e papërcaktuar një datë, brenda së cilës të konvertohen licencat kombëtare.

2.2 Për teknikët e mirëmbajtjes në klasat motor dhe përbërës, siç parashikohet nga nënpjesa C e pjesës 66 të udhëzimit të Ministrit nr.16, datë 14.10.2008 “Për vazhdueshmërinë e vlefshmërisë ajrore të avionit dhe produkteve, pjesëve të pajisjeve aeronautike dhe mbi aprovimin e organizatave dhe personelit të përfshirë në këto detyra”, mbeten në fuqi dispozitat e urdhrit të Ministrit nr.97, datë 19.6.1996 “Për rregulloren e licencimit të personelit fluturues dhe të mirëmbajtjes”.

3. Procedurat e konvertimit

3.1 Dokumentacioni që aplikanti do të paraqesë duhet të përmbajë:

3.1.1 Kërkesën për konvertim tek Autoriteti i Aviacionit Civil;

3.1.2 Formularin e plotësuar mod. 19 bis EASA (v. shtojca 1);

3.1.3 Dosjen përmbledhëse të aktivitetit të punës të raportuar në dosjen e konvertimit (v. shtojca 2).

Kjo dosje duhet të jetë e përgatitur nga kompania e mirëmbajtjes, pranë së cilës punon aplikanti dhe e firmosur nga menaxheri i cilësisë së kësaj kompanie.

3.2 Autoriteti i Aviacionit Civil vlerëson dokumentacionin shoqërues në mbështetje të kërkesës dhe krahason të dhënat që përfshihen në dosjen e konvertimit me ato të dosjes së kandidatit, e depozituar në arkivin e Autoritetit.

3.3 Autoriteti i Aviacionit Civil, pasi vërteton vlefshmërinë e kësaj dosjeje dhe kufizimet e përfshira në të, lëshon LMA-në me kufizime në përmbajtje (mod. shtojca 3).

3.4 Autoriteti i Aviacionit Civil ka të drejtën të mos konvertojë ose të kufizojë privilegjet e LMA-së, nëse licenca që paraqitet për konvertim, rezulton të jetë lëshuar në mospërputhje me legjislacionin kombëtar.

3.5 Në procesin e konvertimit do merren parasysh dhe vlerësohen dhe licencat e lëshuara sipas formularit të parashikuar nga JAR 66 ose pjesa 66.

3.6 Kriteret e konvertimit të licencës kombëtare paraqiten si vijon:

3.6.1 Licencat kombëtare tip I mund të konvertohen në kategori A (shih shënimi 1);

3.6.2 Licencat kombëtare tip II mund të konvertohen në kategori B1/B2/C

(shih shënimi 1, shënimi 2).

Shënimi 1. Licencat e lëshuara me formularin JAR-66 ose EASA Formularin 26 nuk do konvertohen nëse zotëruesit e këtyre formularëve (JAA o EASA 26) nuk tregojnë të kenë marrë më

parë një licencë kombëtare tip sipas pikave 1 ose 2.

Shënimi 2. Është e mundur të bëhet konvertimi në kategorinë B2 dhe/ose C nëse kërkuesit tregojnë që kanë ushtruar përkatësisht privilegjet e sektorit elektro-aeronautik dhe/ose në sektorin e “mirëmbajtjes bazë”.

3.7 Para konvertimit të licencës kombëtare në LMA të kufizuara, nuk është e mundur të bëhen modifikime në licencë (shtim kategorie/nënkategorie ose futje të aftësive të reja).

3.8 Në aktin e lëshimit të LMA-së së kufizuar, licenca kombëtare korresponduese anulohet zyrtarisht.

4. Kufizimet e paraqitura në LMA-në

LMA-të e lëshuara pas procesit të konvertimit do të përmbajnë kufizimet që derivojnë nga mungesat e njohurive bazë në lidhje me ato të parashikuara në programin mësimor të shtojcës III të pjesës 66. Kufizime të tilla nuk dëmtojnë privilegjet relative të kategorive/nënkategorive të paraqitura në licencën e konvertuar.

Kufizimet e parashikuara janë si më poshtë:

4.1 Për avionë me peshë maksimale në fluturim (M.T.O.W) më të lartë se 5700 kg (konvertim në kategoritë B1, B2, C)

Kufizime	E aplikueshme
Me përjashtim të avionëve të pajisur me turbohelikë	Për ata që s’kanë aftësi mbi avionë turbohelikë
Me përjashtim të avionëve të pajisur me helikë	Për ata që s’kanë aftësi mbi avionë me helikë
Me përjashtim të avionëve të pajisur me motor turboreaktiv	Për ata që s’kanë aftësi mbi avionë me motor turboreaktiv
Përjashtuar helikopterët	Për ata që s’kanë aftësi mbi helikopterë

Për të hequr kufizimet e lartpërmendura duhet të kalohen provimet përkatëse për modulet vijuese ose nënmodulet bazë:

Kufizimet	Moduli/nënmoduli
Me përjashtim të avionëve të pajisur me turbohelikë	M15.16 (motorët turbohelikë)
Me përjashtim të avionëve të pajisur me helikë	M17
Me përjashtim të avionëve të pajisur me motor turboreaktiv	M15
Përjashtuar helikopterët	M12, M15

4.2 Për avionët me peshë maksimale në fluturim (M.T.O.W) e njëjtë ose më pak se 5700 kg (konvertim në kategorinë B1/B2/C)

Kufizimet	E aplikueshme
Me përjashtim të avionëve të pajisur me turbohelikë	Për ata që nuk kanë aftësi mbi avionët me turbohelikë
Me përjashtim të avionëve të pajisur me helikë	Për ata që nuk kanë aftësi mbi avionët me helikë
Me përjashtim të avionëve të pajisur me motor turboreaktiv	Për ata që nuk kanë aftësi mbi avionët turboreaktivë
Përjashtuar helikopterët	Për ata që nuk kanë aftësi mbi helikopterët monomotorë
Përjashtuar avionët me MTOW mbi 5700 kg	Për të gjithë (pavarësisht nga aftësitë të përfshira në licencën kombëtare)
Përjashtuar helikopterët multimotorë	Për ata që nuk kanë aftësi mbi helikopterët multimotorë
Përjashtuar avionik të avionëve të mëdhenj	Për ata që kërkojnë kategorinë B2 nisur nga një licencë kombëtare që përmban aftësitë mbi avionët me MTOW më të vogël ose e njëjtë me 5700 kg ose mbi helikopterët monomotorë

Për të hequr kufizimet e lartpërmendura, do të duhet të kalohen provimet përkatëse mbi modulet e mëposhtme:

Kufizimet	Moduli/nënmoduli
-----------	------------------

Me përjashtim të avionëve të pajisur me turbohelikë	M15.16 (motorët turbohelikë)
Me përjashtim të avionëve të pajisur me helikë	M17
Me përjashtim të avionëve të pajisur me motor turboreaktiv	M15
Përjashtuar helikopterët	M12, M15
Përjashtuar avionët me MTOW mbi 5700 kg	Për Kat.B1.1: M3, M5, M6, M11a, M15 Për Kat.B1.2: M3, M5, M6, M11a, M16 Për Kat.B2: M3, M5, M6, M13, M14 Për Kat.C: M3, M5, M6, M11a, M13, M14, M15
Përjashtuar helikopterët multimotor	Për Kat.B1.3: M3, M5, M6, M12, M13, M15 Për Kat.B1.4: M3, M5, M6, M12, M16 Për Kat.B2: M3, M5, M6, M13, M14 Për Kat.C: M3, M5, M6, M12, M13, M14, M15
Përjashtuar avionik të avionëve të mëdhenj	M3, M4, M5, M13, M14

4.3 Për avionë me M.T.O.W. të njëjtë ose më të vogël se 5700 kg (konvertim në kategorinë A)

Kufizimet	E aplikueshme
Me përjashtim të avionëve të pajisur me turbohelikë	Për ata që nuk kanë aftësi mbi avionët me turbohelikë
Me përjashtim të avionëve të pajisura me helikë	Për ata që nuk kanë aftësi mbi avionët me helikë
Me përjashtim të avionëve të pajisur me motor turboreaktiv	Për ata që nuk kanë aftësi mbi avionët turboreaktivë
Përjashtuar helikopterët	Për ata që nuk kanë aftësi mbi helikopterët monomotorë
Përjashtuar avionët me MTOW mbi 5700 kg	Për të gjithë (pavarësisht nga aftësitë të përfshira në licencën kombëtare)
Përjashtuar helikopterët multimotorë	Për ata që nuk kanë aftësi mbi helikopterët multimotorë

Për heqjen e kufizimeve të lartpërmendura duhet të kalohen provimet relative në modulet e mëposhtme:

Kufizimet	Moduli/nënmoduli
Me përjashtim të avionëve të pajisur me turbohelikë	M15.16 (motorët turbohelikë)
Me përjashtim të avionëve të pajisura me helikë	M17
Me përjashtim të avionëve të pajisur me motor turboreaktiv	M15
Përjashtuar helikopterët	M12, M15
Përjashtuar avionët me MTOW mbi 5700 kg	M3, M5, M6, M11a
Përjashtuar helikopterët multimotorë	M3, M5, M6, M12

Legjenda:

Module 3. Bazat elektrike
Module 4. Bazat elektronike
Module 5. Teknika digjitale
Module 6. Materiale dhe Hardware

12. Helicopter Systems (Mechanical)
13. Aircraft Systems (Avionic)
14. Propulsion (Avionic)
15. Turbine Engine

Module 7. Praktikat e mirëmbajtjes
Module 8. Aerodinamika bazike
Module 9. Faktorët njerëzorë
Module 10. Legjislacioni i aviacionit
Module 11. Sistemet e avionëve (mekanikë)

16. Piston Engine
17. Propellers

5. Aftësitë

Aftësitë që duhet të përfshihen në LMA, duhet të jenë të listuara në dosjen e konvertimit (all. 2). Ato përbëhen nga llojet e veçanta të avionëve të përfshira në licencën kombëtare për t'u konvertuar.

6. Kufizime në LMA: Shtesa kategorie ose njohje aftësie

6.1 Shtesa e kategorisë/nënkategorisë mund të kërkohej vetëm pasi të hiqen nga LMA-ja kufizimet, të pranishme në licencë, relative ndaj kategorisë/nënkategorisë së re.

Mundet të qëndrojnë në licencë, pas shtesës, ekskluzivisht kufizimet që nuk kanë lidhje në asnjë mënyrë me kategorinë/nënkategorinë e re subjekt shtesë.

6.2 Kufizimet e përmbajtura në LMA-në e "kufizuar" mund të hiqen duke dhënë provimet përkatëse në modulet e parashikuara nga shtojca III pjesa 66. Këto provime mund të jepen direkt pranë organizatave të aprovuara në pjesën 147 ose pranë autoritetit kompetent në vendet anëtare të EASA-s.

Për të arritur heqjen e një kufizimi në licencë duhet paraqitur kërkesa e veçantë tek Autoriteti i Aviacionit Civil, sipas modaliteteve të treguara në formularin 19bis EASA.

7. Raste të veçanta

Mund të paraqiten dy raste stafi teknik të huaj të mirëmbajtjes, i cili punon në një organizatë shqiptare mirëmbajtjeje të aprovuar, të cilët zotërojnë:

1. Licencë LMA- EASA (nga shtete anëtare të Bashkimit Europian)

2. Licenca të tjera jo nga shtete të Bashkimit Europian

Për personelin referuar pikës (1), Autoriteti i Aviacionit Civil mund të rivlerësojë licencat EASA, duke i pajisur me një licencë kombëtare me një numër serial të ndryshëm nga ato të konvertuara dhe/ose të lëshuara sipas pjesës 66.

Këto licenca do të kenë vlefshmëri 1-(një) vjeçare dhe ky proces do të jetë i vlefshëm deri në momentin që Republika e Shqipërisë do të jetë anëtare e EASA-s me të drejta të plota.

Për personelin referuar pikës (2), Autoriteti i Aviacionit Civil nuk do rivlerësojë licencat të tilla.

8. Shtojcat

Shtojcat bashkëlidhur janë pjesë e këtij udhëzimi dhe përmbajnë:

Shtojca 1: Kërkesa për lëshimin e LAM-së "së kufizuar" për konvertim (EASA Form 19bis)

Shtojca 2: Dosja e konvertimit

Shtojca 3: Modeli A.M.L. (Form 26)

Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I PUNËVE PUBLIKE DHE TRANSPORTIT
Sokol Olldashi

SHTOJCA 1

SHTOJCA 1	
34g PJESË 66 - Licenca e kufizuar e mirëmbajtësit në aviacion (LMA) KËRKESË PËR LËSHIM. L M A. TË LIMITUAR PËR KONVERTIM	 Autoriteti i Aviacionit Civil

Të dhënat e kërkuarit:

Mbiemër _____ Emër _____
 Adresa _____ Qyteti _____
 Telefoni _____ Celular/E-mail _____
 Kombësia _____ Vendi dhe data e lindjes _____

Të dhënat e licencës kombëtare për t'u konvertuar në LMA të kufizuar:

Licenca kombëtare nr. _____ Ndërmarrja e Mirëmbajtjes, pjesa 145 n. _____

Informacion për ndërmarrjen që ka prezantuar skedën e konvertimit:

Emërtimi i ndërmarrjes _____
 Adresa _____
 Numri i certifikatës së aprovimit të ndërmarrjes 145 _____
 Tel. _____ Fax _____

Kërkoj lëshimin e një LMA-je të kufizuar, në kategoritë, nënkategori dhe lejime në vazhdimësi të treguara, për konvertim të licencës kombëtare nr. _____ e mbajtur nga unë:

Klasifikimi	A	B1	B2	C
Avion me turbinë	☐	☐	N/A	N/A
Avion me pistona	☐	☐	N/A	N/A
Helikopter me turbinë	☐	☐	N/A	N/A
Helikopter me pistona	☐	☐	N/A	N/A
Avionik	N/A	N/A	☐	N/A
Mjet fluturues	N/A	N/A	N/A	☐

Lejime të kërkuara (jo të kërkuara për kategorinë A)

Tipi i mjetit fluturues (tregoni motorin e instaluar)	Cat. B1	Cat. B2	Cat. C

1. Konfirmoj që informacionet e paraqitura në modulën prezent janë të vërteta.
 2. Konfirmoj gjithashtu që jam i vetëdijshëm për kufizimet e LMA-së që kërkoj dhe të faktit që për të marrë një licencë të pa kufizuar është e nevojshme që të mbrohen provimet që i përkasin, sipas mënyrës së përcaktuar nga ACAA.
 3. Jam gjithashtu i vetëdijshëm për faktin që prezantimi i deklaratave të falsifikuara paragjykon vlefshmërinë e licencës të lëshuar për konvertim.

Mbiemër, emër _____ firma _____

Vendi dhe data _____

SHTOJCA 2
SKEDA E KONVERTIMIT

Ndërmarrja _____ Certifikata e aprovimit, pjesa 145 _____ SKEDA E KONVERTIMIT NË LMA TË KUFIZUAR								
Rezervuar ndërmarrjes së aprovuar sipas pjesës 145								Rezervuar për AAC
Mbiemër, emër	Data e lindjes	Titulli i studimit	Periudha që është kryer aktiviteti pranë ndërmarrjes (P 145)	Kurse të frekuentuara	Numri i autorizimit të certifikatës	Kategori e nënkategori e LMA-së së kërkuar	Tipi i mjetit fluturues ¹	Kufizime për LMA
Firma e menaxherit të cilësisë _____ data _____								Përgjegjësi për AAC-në _____

¹ Tipat e mjeteve fluturuese duhet të tregohen në përputhje me *ratings* të parashikuar për vendosje në AML, si në shtojcën I të AMC të pjesës 66.

SHTOJCA 3
MODELI LMA (FORMA 26)

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**AUTORITETI I AVIACIONIT
CIVIL SHQIPTAR**

ALBANIAN CIVIL AVIATION AUTHORITY

LICENCË MIRËMBAJTJEJE

AVIACIONI

**AIRCRAFT MAINTENANCE
LICENCË**

No. _____

KJO LICENCË NUK ËSHTË E NJOHUR NGA SHTETET
ANËTAR TË BE-SË
**THIS LICENCE IS NOT RECOGNISED BY EU MEMBER
STATES**

FORM 26

IV. Emri plotë i mbajtësit <i>IV. Full name of holder:</i>
IVa. Data e vendi i lindjes: <i>IVa. Date and place of birth:</i>
V. Adresa e mbajtësit <i>V. Address of holder:</i>
VI. Nacionaliteti i mbajtësit <i>VI. Nationality of holder:</i>
VII. Firma e mbajtësit <i>VII. Signature of holder:</i>
VIII. Autoriteti <i>VIII. Authority:</i>
LIC No:

VIII. Kushtet
VIII. Conditions:

1. Kjo licencë duhet të firmoset nga mbajtësi dhe të jetë e shoqëruar me dokument identiteti që përmban fotografi të mbajtësit të licencës.
This licence must be signed by the holder and be accompanied by an identity document containing a photograph of the licence holder.

2. Miratimi i çdo (nën)kategorie në faqen(t) e titulluar vetëm (NËN)KATEGORITË, nuk e lejon mbajtësin të lëshojë certifikatë për futjen në shërbim për një mjet fluturues.
Endorsement of any (sub)categories on the page(s) entitled (SUB)CATEGORIES only, does not permit the holder to issue a certificate of release to service for an aircraft.

3. Kjo licencë kur miratohet me *type rating* për një mjet fluturues përmbush synimin e ICAO annex 1
This licence when endorsed with an aircraft type rating meets the intent of ICAO annex 1.

4. Kjo licencë është e vlefshme brenda datës së specifikuar në faqen e limitimit përveç se paraprakisht pezullohet ose revokohet.
This licence remains valid until the date specified on the limitation page unless previously suspended or revoked.

LIC No: _____

IX. (NËN)KATEGORITË <i>IX. (SUB)CATEGORIES</i>				
Vlefshmëria: <i>Validity:</i>				
	A	B1	B2	C
Avionë me turbinë <i>Aeroplanes Turbine</i>			n/a	n/a
Avionë me piston <i>Aeroplanes Piston</i>			n/a	n/a
Helikopter me turbinë <i>Helicopters Turbine</i>			n/a	n/a
Helikopter me piston <i>Helicopters Piston</i>			n/a	n/a
Avioniks <i>Avionics</i>	n/a	n/a		n/a
Avion <i>Aircraft</i>	n/a	n/a	n/a	
Reserv <i>Reserved</i>				
LIC No:				

